

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

Tit. 2. De cohabitatione Clericorum & mulierum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

16. Octavo, cum officium clericale reddat inhabiles ad pugnandum Clericos, etiam contra Saracenos, *s. Ex multa 9. in fine inf. de voto & voti redemptione* quippe cum simul nequeant Deo & saeculo militare, *can. Quicumq; xxxiii. qu. 8.* & lacrymae atque orationes sint munimenta sacerdotum, *can. Convenio h. quid ergo d. causa & quast. recte constitutum est, ut arma non portent Clerici, c. 2. hoc tit. ad offerendum* scilicet: nam ad se, vel res suas, vel proximum defendendum, vel ad latronum terrorem, si per loca periculosa transituri sint, ea deferre licet, *s. Dilatio de sententia excommunicat. in 6. cap. Maximianus xxxiii quast. 3.* & notat Panormit. in d. e. 2. adjiciens, nomine armorum non venire parvum cultellum, ad sciendum forte panem adaptatum. Licet autem Clerici saeculares ob delationem armorum non sint ipso facto excommunicati, sed excommunicandi, *d. s. 2.* tamen Religiosi arma tenentes intra septa monasterii, absque licentia Superioris sunt ipso facto excommunicati, *Clement. Non agro De statu Regularium.*

17. Nonò, interdictum Clericis, ut comam aut barbam non nutriant, *c. 4. 5. 7. hoc tit.* quia ministri altaris mentem debent habere elevatam, non velatam. D. Thom. p. 3. qu. 49. art. 1. capilli autem in velamen dati, sunt 1. ad *Corinth. 11.* omnemque superfluitatem temporalem oportet à Clerico abesse, *c. penult. hoc tit.* Superflua autem per capillos signantur, cum ex superfluis generentur, D. Thom. d. loco. Hac tamen in re videmus passim obtinere in contrarium consuetudinem, quae valet, *arg. cap. fin. sup. de consuetudine.*

18. Decimò, debent vel communiter, *c. Quoniam 9. hoc tit.* vel separatim inter se viventes rebus vacare divinis, nec permittere, dum sacra faciunt, populum intra cancellos ad altare consistere, ut separatus sit clericus à populo, *c. 1. hoc tit.* & ut liberius sacra officia exercere & intendere divinis valeant, *can. Sacerdotum 30. de consecrat. Distinct. 2.* cumque laicis sint digniores, *can. Duo sunt xii. quast. 1.* debent in loco & sedibus praeferi laicis.

19. Denique, ut summatim dicam, debent ab omnibus criminibus, imò ab omni eo, quod speciem criminis habet, vel alteri scandalo esse potest, omni diligentia sibi cavere & ab-

stinere. Vide praecalam admonitionem Concilii Trident. Sess. 2. in Decreto de modo vivendi §. Episcopos vero & quoscumque alios, & in proximo Decreto de reformat. Sess. 14. §. c. 6. ejusdem Sess. item Sess. 22. cap. 1. & Sess. 24. cap. 12.

TITULUS II.

De Cohabitatione Clericorum & mulierum.

1. Interdicta Clericis habitatio cum mulieribus, excepta matre, avia &c.
2. Nisi & tales de lubrica vita sint suspecta.
3. Poena Clericorum non abstinendum à consortio mulierum.
5. Ratio hujus interdictionis.
6. An liceat Clerici concubinari Missam audire.

Solent mulierum consortia reddere vitam Clericorum de incontinentia suspectam; unde merito hic Tit. sequitur:

1. Vetuerunt proinde & interdixerunt Canones Clericis non solum matrimonium ac matrimonii usum, verum etiam quamlibet periculosam ac suspectam cum mulieribus cohabitationem, praeterquam, cum avia, matertera, amita, matre, sorore, nepti, & quaecumque ex familia sunt domestica necessitate, veluti ancillae & pedissequae, *can. Cum volumus 24. can. Omnibus 26. Distinct. 81. & can. Interdixit Distinct. 32.* Ratio hujus exceptionis est, quia in illis personis naturale foedus nihil permittit saevi criminis suspicari, *c. A nobis 9. hoc tit.* Ideoque idem dicendum de aliis profectionis ætatis feminis, modò honestae sint & omnem suspicionem excludant.

2. Quòd si & tales de incontinentia & lubrica vita sint suspectae, non licebit Clericis cum eis cohabitare, quia infligante diabolo & in illis scelus perpetratum reperitur, aut etiam in pedissequis earundem, *cap. 1. hoc tit.* nam & Thamar à fratre suo oppressa & corrupta fuit, *2. Reg. 13.* Unde de D. Augustino legitur, quod ne cum sorore quidem habitaretur, quod ne cum sorore quidem habitaretur, quod ne cum sorore quidem habitaretur,

voluerit, dicens: Quæ cum sorore mea sunt, forores meæ non sunt, *can. Legitur 25. distinct.*
81. Sin autem ex his Clericis sacris initiatus indigeret aliqua, habent eam in vico aut in villa, longe à sua conversatione, & inde ei, quæ sunt necessaria, subministrat, *d. c. 1.*

3. Alioq[ue] Clericus sacris initiatus, qui cum mulieribus suspectis versatur, si ab earum colloquio ac consortio ter monitus non absteat excommunicandus est, *c. 2. q[ue] sit.* Si verò fornicariam seu concubinam habeat, & monitus eam non dimittat, suspendi debet à beneficiis Ecclesiasticis, privandus fructibus beneficii sui: & si suspensus, eandem retinere adhuc præsumpserit, deponi seu privati beneficio, *c. 4. eod.* si tamen exacta probatione constet teneri concubinam à Clerico: nec enim mox & præcipitanter ad sententiam privationis aut depositionis proliendum est; & non solum præsumptionibus, sed concludentibus probationibus ad hoc opus est. Ad eam tamen abjurandam compelli non debet, ob periculum per iurii, *c. 3. eod.* Et licet, ubi crimen Clerici concubiniæ notorium est, ad condemnationem eius ac punitionem, nec testis nec acculator sit necessarius, aut opus prævia monitione, *c. Tuanos 8. eod.* cum excessus notorius examine non indigeat, *c. Bona sup. de elect.* nullaque validior sit probatio, quam per evidentiam rei, *Glof. in Ad nostram sup. de iurejurando:* tamen sine monitione prævia ad privationem perveniri non potest, *c. Si quis 4. c. Si autem 6. h. 2. Conc. T. id. Sess. 25. cap. 14.*

Episcopi verò & Religiosi nullam omnino ad cohabitandum admittere mulierem debent aut possunt, *Novell. 5. De Monachis cap. 3. Novell. 12. De sanctiss. Episcopis c. 29 in fine l. Eum qui. & Aurb. Episcopus Cod. de Episc. & Clericis. & similibus,* Hostiens. in *Summa hoc tit.* idque ob statum perfectionis, in quo tales sunt.

4. Porro tam stricte prohibitionis Clericorum eum mulieribus cohabitationis rationes assignari vacat possunt: Prima, quod difficillimum sit Clericis castitatem servare illibatam, cohabitando, conversando, aut familiarius agendo eum mulieribus: imo p[er] se tam impossibile, quam stupam aut ceram appositam igni illam servare, aut abscondere fovereque ignem in sinu, ut vestimenta non ardeant, aut ambulare super prunas, ut plantæ non adurantur.

Proverb. 6. Nec est, quòd quis viribus suis confidat: nam quis Davide vel Samphone fortior, aut Salomone sapientior? quos tamen incauta familiaritas & perniciofa mulierum vice-runt & deceperunt blandimenta, Et ut cessaret periculum: tamen talis conversatio, inquit Augustinus suspicionis malam porrigit famam & pudicitia: bonum frustra intrinsecus laborioso ag[er]e custodit, quod extrinsecus efficit infamari. Secunda, quia huiusmodi cohabitatio & conversatio plurimum aret Clericos à perfectione in illis requisita, *can. Hospitalium 17. distinct. 31.* Tertia, est excellentia ministerii sacerdotalis, quæ ex parte ministri requirit maximam munditiam.

5. Quid autem de Clericis incontinentibus quoad penas & modum procedendi statuat Conc. Trident. brevitatis causa videre ibidem licet *Sess. 25. cap. 14. & sequent. de Reform.* Quæque ratione idem Concilium adversus concubinarios laicos procedendum putet, & quibus penis, afficiendi sint, traditur *Sess. 24. c. 8.*

6. Tantum superest hic dubium, an, qui novit Clericum concubinarium sive fornicatorem, Missam eius licite audire, vel ab eo Sacramenta percipere valeat? Idem verarevidetur, *canon. Nullus 5. distinct. 32.* Sed dicendum ex *e. Vestra, & ult. hoc tit.* quòd eum Clericus aut Presbyter fornicarius quoad se tantum suspensus sit, id est, non percipiat fructum divinarum mysteriorum ac Sacramentorum ad suam salutem, non verò quoad alios; in officio nequaquam vitari debeat, quamdiu toleratur: nisi peccatum huiusmodi sit notorium per sententiam, vel per confessionem in iure factam, (quod Interpp. vocant notorium iuris) aut per evidentiam rei, quæ tergiversatione aliqua celari non possit, nempe quando crimen ita est publicum, ut toti populo pateat (quod vocant notorium facti): *c. Tuanos 8. & d. cap. ult. hoc tit.* hoc enim casu, de quo intelligitur *d. canon. Nullus*, vitari debet: non quòd divina Sacramenta, quæ purgatoria cunctarum cogitationum existunt, polluere valeat: sed ut peccandi licentia cæteris auferatur, & ipse, videns se contemni ob fornicationem, citius ad p[en]itentia fructum trahatur, *d. e. Vestra hoc tit.*